

DOMÈNEC UMBERT

I CONGRÉS INTERNACIONAL D'EUROTALENT

Coeficient i més coses

El nen superdotat i les seves necessitats educatives seran el tema central del I Congrés Internacional d'Eurotalent que del 28 al 31 d'agost aplegarà al barceloní Museu de la Ciència psiquiatres, psicòlegs, pedagogs, artistes i educadors d'arreu del món.

Teresa Artigas

Aquest primer Congrés precedeix la creació, l'any 1988, del Comitè Europeu d'Eurotalent, que agrupa les diferents associacions europees dedicades a l'ajuda del nen superdotat i talentós, representat al nostre país per CREDEYTA (Associació per al Desenvolupament de la Creativitat i el Talent).

L'objectiu d'aquesta reunió internacional és el de donar a conèixer les finalitats educatives d'aquestes associacions d'ajuda al nen precoç i destruir el mite tradicional de *nen superdotat*. Segons Xavier Berché, neuropsiquiatre infantil i, president de CREDEYTA i de l'esmentat Congrés, el nen superdo-

tat té una sèrie de característiques comunes, especialment emocionals, que li provoquen problemes greus i, en conseqüència, necessita unes mesures educatives excepcionals.

«Nosaltres volem donar a conèixer a través d'aquest congrés quines són aquestes mesures excepcionals que s'han d'introduir en l'educació del nen superdotat —diu el Dr. Berché—, mesures que creiem necessàries, de la mateixa manera que els nens ultradotats necessiten les seves».

En el decurs dels quatre dies, es debateran quatre temes globals. En primer lloc, s'analitzarà la necessitat que pot haver-hi tant a nivell nacional com internacional de l'educació i els plans educatius especials per a aquests nens

precoços. La segona jornada estarà dedicada a donar a conèixer com millorar i unificar els sistemes de diagnòstic, mentre que en la tercera i quarta es tractaran les línies generals educatives a les escoles, els consells als pares i educadors i les investigacions nacionals i internacionals en la línia d'identificació de la superdotació.

Què és la superdotació

Tot aquell individu que demostra tenir un nivell d'intel·ligència superior als altres, objectivable a través d'una mesura de nivell d'intel·ligència, és considerada una persona superdotada. Però no solament hi compta això. En opinió del Dr. Berché, per a ser considerat superdotat s'ha de demostrar també una superior creativitat i maduresa social i emocional, a part de factors objectius com l'originalitat, perseverança, entusiasme i vocabulari inherents a la pròpia intel·ligència, que només poden ser detectats a través

Estiu

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 s/a</p> <p>ELS PRIMERS QUARANTA-NOU CONTES</p> <p>Ernest Hemingway. Les Millors Obres de la Literatura Universal/Segle XX, 36. 432 pàgs.</p> <p>«Al llarg d'aquest llibre al lector es convenç que Hemingway és el millor escriptor de narracions curtes en llengua anglesa». (The New Yorker.)</p>	<p> Editorial Laia</p> <p>BARCELONA 2080 I ALTRES CONTES IMPROBABLES</p> <p>Victor Mora «El Mirall i el Temps»</p> <p>Una imaginació desbridada i unes dots de fabulació poc comunes es manifesten a <i>Barcelona 2080 i altres contes improbables</i>.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>LA DAMA DEL PAÍS DEL SOL</p> <p>J. M. Palau i Camps Col·lecció L'Eclèctica, 2. 850 ptes.</p> <p>D'unes cendres pot sortir un amor que ho creme tot.</p>	<p>EDITORIAL EMPÛRIES</p> <p>ALFABET</p> <p>Josep Palàcios Col·lecció Narrativa, 7</p> <p>A mig camí entre Poe i Borges, 26 relats inquietants que consagren un gran escriptor. Un llibre extraordinari que els lectors informats esperen de la temps.</p>
<p> GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>EL NOU PINOTXO</p> <p>Christine Nösthinger Col·lecció «Gregal Llibres»</p> <p>El nou Pinotxo, adaptat al món i als comportaments d'avui, recrea el famós personatge, que ja ha fet cent anys, il·lustrat a tot color per Nikolaus Helderbach.</p>	<p> LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>LA CORONA SENSE FULLES</p> <p>Gianni Padoan Col·lecció Cronos</p> <p>Una reconstrucció novel·lada dels Jocs Olímpics de la Grècia antiga.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>GUIA DE FORASTERS</p> <p>Vicent Ribes L'Ham, 17. 153 pàgs.</p> <p>A partir d'uns anuncis de diari rigorosament històrics, l'autor ha imaginat una acció que transcorre a la València de la primeria del segle XIX.</p>	<p> curial</p> <p>L'AMIC DEL VENT</p> <p>Francesc Lleal (Fora de col·lecció)</p>
<p> Edicions Proa</p> <p>LA NIT VERMELLA</p> <p>Isidre Grau Il·lustració d'Anna Manel·la A tot Vent, 276</p> <p>Crònica d'una mutació sentimental, la història d'un triangle amorós vista des d'un quart angle.</p>	<p>Edicions BROMERA</p> <p>MAIGRET I EL MINISTRE</p> <p>Georges Simenon Col·lecció L'Eclèctica, 1. 850 ptes.</p> <p>El comissari Maigret a la recerca d'un document que pot comprometre governants i financers.</p>

DOMENEK UMBERT

Doctor Xavier Berché.

d'una observació indirecta no mesurable.

«Dir que un nen és superdotat, com va dir-ho el professor Termann als anys vint, és aquell que té un coeficient d'intel·ligència superior al 130 en l'escala Stanford-Binet, és quedar-se molt curt», assegura el Dr. Berché. «A aquest coeficient d'intel·ligència cal afegir-hi valor de maduresa social, emocional i creativitat. Nosaltres tenim nens amb un nivell 127 que són superdotats. Tenen una creativitat i una maduresa emocional molt superior a l'habitual, i és precisament això el que els fa superdotats, mentre que el seu nivell d'intel·ligència és només una xifra».

De tot això es desprèn que els mesuraments són relatius i una de les línies d'investigació que està portant a terme actualment Eurotalent és la de millorar els sistemes de mesura de la superdotació.

En molts casos, la superdotació es detecta a primera vista. Hi ha nens que arriben a CREDEYTA recomanats per l'escola. Són nens que s'avorreixen a classe perquè saben massa. En canvi, n'hi ha que hi arriben de la mà dels seus pares perquè hi ha un fracàs escolar, veuen que el seu fill no és ximple, però no se'n surt en els estudis.

«Hi ha moltes causes que provoquen el fracàs escolar del nen superdotat» —diu Xavier Berché— «angoixes, avor-

DOMÈNEC UMBERT

«El més important, el que més ens preocupa del nen superdotat és el seu grau de sensibilitat».

riment, gelosia dels germans, etc... Com són nens excepcionals, aquestes coses els afecten especialment. Són nens que es troben diferents als altres, és un sentiment molt íntim que no saben expressar i això ho manifesten de maneres molt diferents. A vegades presenten una simptomatologia psicològica molt seriosa. Tenim la imatge del superdotat com la d'aquell típic estudiós, però la realitat és molt diferent. Aquesta és una falsa imatge del superdotat i un dels nostres objectius és destruir-la».

Suïcidi intel·lectual

En contra de la imatge estereotipada del nen superdotat, els nens precoços moltes vegades són nens que els costa molt integrar-se, s'avorreixen, es frustren, tenen una sensibilitat extrema, molt especial i amb ells s'ha de tenir una especial atenció, molt concretament en el seu equilibri emocional. Segons el president de CREDEYTA, aquests nens poden fer suïcidis intel·lectuals i acabar creient-se que són ximplers. Es bloquegen totalment. «A nosaltres ens han arribat aquí nens que ja han passat per psiquiatres amb una simptomatologia psiquiàtrica severa. Ho passen molt malament. Nosaltres els podem ajudar, especialment quan més aviat es fa el diagnòstic. L'ideal és diagnosticar la precocitat abans dels dotze anys, a aquests nens se'ls pot ajudar a tenir un equilibri emocional, que

és el més important. Quan són més grans, resulta més difícil perquè ja han creat la seva personalitat».

Per regla general, els nens superdotats se senten desplaçats. En alguns casos són líders i els seus companys els accepten com a tals, d'altres també s'hi senten, però els companys no els accepten. Acostumen a buscar companys més grans que ells perquè s'hi troben més segurs, però al mateix temps se senten amb inferioritat física.

«El més important, el que més ens preocupa a nosaltres del nen superdotat és el seu desenvolupament emocional, el seu grau de sensibilitat, el grau de frustració, això és definitiu de cara a donar-li una ajuda pedagògica correcta i prevenir el fracàs —assegura Xavier Berché—. El punt clau per a l'educació del nen superdotat és aconseguir un equilibri emocional, el talent, ja el desenvoluparà al màxim quan hagi aconseguit aquesta estabilitat emocional indispensable».

Segons estudis de freqüència realitzats en països on hi ha programes d'ajuda al nen superdotat, hi ha una proporció de 4-6 per cada mil, i la tendència general entre els especialistes és que aquests nens necessiten ajuda i suport especials, tant pel bé del nen com per la societat. De moment, a casa nostra CREDEYTA porta a terme aquesta tasca a la seva seu de Barcelona, amb l'ajuda econòmica del Ministeri d'Educació i altres entitats. □

El superdotat i les escoles especials

El concepte *superdotat* que habitualment s'utilitza per a definir una persona amb una intel·ligència superior a la dels altres, està percent vigència i els especialistes tenen tendència a qualificar aquests nens com precoços o talentosos. Bona prova d'això la trobem en els diferents noms de les associacions internacionals, on no apareix mai la paraula *superdotat*.

Els especialistes agrupen els nens superdotats en cinc especialitats diferents: habilitat intel·lectual general, actitud acadèmica específica, creatius, arts visuals i artístiques (música, pintura, arts plàstiques i teatre) i psicomotrius (atletes).

En cada cas, una vegada aconseguit l'equilibri emocional, es potencia al màxim el talent específic, òbviament, sense oblidar l'educació general. En el cas dels nens amb un talent musical, s'intenta que dediquin la major part del seu temps a l'estudi i creativitat del seu talent en una proporció superior a la resta de matèries. Aquesta major dedicació els permet desenvolupar-se més equilibradament i impedeix els suïcidis intel·lectuals.

Els especialistes en la matèria, pedagogs, psicòlegs, etc..., creuen en la necessitat de crear escoles especials per a nens talentosos, de les quals actualment no n'hi ha cap a casa nostra. «Nosaltres estem insistint molt a la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, amb la qual estem en contacte, per crear una escola especial per a nens superdotats» —diu el president de CREDEYTA, Xavier Berché— «encara que això no vol dir que tots els nens superdotats hi hagin d'anar necessàriament. Hi ha nens talentosos en una sola matèria, com per exemple la música o les matemàtiques, que és un talent específic i creiem que aquests són els que haurien d'anar a una escola especial per a nens superdotats. El nen que està madur emocionalment pot anar a una escola normal sense cap mena de problemes. En el cas dels nens que van a una escola normal, el que fem es col·laborar molt estretament amb l'escola».

T. A.